

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ**

**НАУКОВІ ПОШУКИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ І МАТЕРІАЛІВ
ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

25 листопада 2015 р.

**Кіровоград
Україна**

ББК 72.65я431
Н 34
УДК 167(082.1)

Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. праць і матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (25 лист. 2015 р.) / гол. ред. Р. М. Колісніченко. – Кіровоград : Кіровоградський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2015. – 293 с.

ISBN 978-966-130-084-1

У збірнику вміщено статті та матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії та практики», в яких викладено результати наукових, експериментальних, теоретичних і практичних досліджень з питань політичних, педагогічних, філософських, історичних, економічних, юридичних наук, державного управління.

Збірник розрахований на докторантів, аспірантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНЗ, магістрантів, студентів та ін.

Рекомендовано до друку Вченою радою Кіровоградського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», протокол № 5 від 17.12.2015 р.

Редакційна колегія:

Романенко Ю.А. – д. пед. н., професор
Радзівський О.І. – д.е.н., ст. наук. співробітник, професор
Колісніченко Р.М. – к.політ.н., доцент, професор МКА (гол. ред.)
Калінін А.М. – к.пед.н., доцент, професор МКА (тех. ред.)
Горлов С.М. – д. н. у галузі економіки
Олійник І.В. – к. е. н., доцент, професор МКА
Коломоєць О.Д. – к. ю. н., доцент
Лукашевич О.А. – к. іст. н., доцент
Рубан Л.О. – к. філос. н., доцент
Мартыненко И.Э. – к.ю.н., доцент (Республіка Беларусь)
Лабуз Павло (Łabuz Paweł) – доктор юридичних наук, професор (Республіка Польща)
Маліновська Ірена (Malinowska Irena) – доктор соціологічних наук (Республіка Польща)

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

ISBN 978-966-130-084-1

© Кіровоградський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2015
© ТОВ «Центрально-Українське видавництво», 2015

ЗМІСТ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Колісніченко Р.М. Типи глобалістичної свідомості за способом подолання глобальних екологічних проблем.....	8
---	---

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Уйсімбаєва Н. В. Самоосвіта як форма особистісного самовдосконалення майбутнього вчителя.....	11
Плуціньська Дорота. Учитель як тренер.....	15
Лимарь О. О. Розвиток мотивації під час вивчення вищої математики у студентів економічних спеціальностей.....	20
Палецька-Юкало А. В. Визначення принципів відбору автентичних художніх творів з метою формування німецькомовної лексичної компетентності.....	25
Писанчин Р. Б. Роль інтерактивного методу у вивченні англійської мови на факультеті туризму.....	31
Сопотницька О. В. Педагогічні підходи до сутності та вибору педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності.....	39
Шевченко А. В. Розвиток професійно важливих якостей майбутніх офіцерів тилу як вимога їхньої фахової підготовки.....	45
Максьома А. Ю. Теоретичні аспекти реалізації принципу свідомості та активності учнів у навчанні....	51
Калінін А. М. Кінокоучінг як інструмент навчання студентів у процесі професійної підготовки у ВНЗ....	58

Сопотницька О. В.

*асистент кафедри теоретичних основ
і методики фізичного виховання,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*

ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СУТНОСТІ ТА ВИБОРУ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Як показали результати констатувального етапу експериментального дослідження майбутні учителі фізичної культури не готові до виконання тренерських обов'язків. З огляду на цей факт, було прийняте рішення про необхідність вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців до тренерської ще під час навчання у ВНЗ. У нашому баченні впровадження чітких та педагогічно обґрунтованих педагогічних умов у професійне навчання майбутніх учителів фізичної культури володіє вагомим потенціалом та належить до числа актуальних проблем професійної педагогіки.

З огляду на зазначені вище аргументи, можемо констатувати, що вихідною науковою дефініцією нашого дослідження є термін «педагогічні умови», тому вважаємо за доцільне коротко з'ясувати його сутність. Таким чином, у процесі дослідження встановлено, що на сьогоднішній день в наукових педагогічних колах відсутнє єдине загальноприйняте трактування, тому ми прийняли за

основу визначення наукової категорії «педагогічні умови», що представлено у словнику-довіднику з професійної педагогіки за авторством А. Семенової. А саме, це «обставини, від яких залежить та відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковуються активністю особистості, чи групою людей [3, с. 242].

Відзначимо, що питання розробки адекватних та дієвих педагогічних умов, які доцільно впроваджувати у навчальний процес підготовки майбутніх учителів фізичної культури до різних видів діяльності були в центрі уваги науковців О. Болотіної [1], П. Єфіменка [2], О. Стеценко [4] та ін. До прикладу, у баченні О. Болотіної [1] педагогічні умови передбачають практичну реалізацію сучасних принципів організації навчально-виховного процесу у ВНЗ на основі оптимального поєднання загальних, групових, індивідуальних форм організації навчального процесу, раціонального застосування інноваційних методів і засобів навчання на різних етапах професійної підготовки. На думку П. Єфіменка [2], умови – це змістовна характеристика компонентів (зміст, організаційні форми, засоби навчання та характер взаємин між вчителем та учнями), що конструюють педагогічну систему. У своєму дослідженні ми повністю солідарні з О. Стеценко [4] у тому, що педагогічні умови повинні виступати безпосереднім відображенням відношень педагогічного процесу до тих чинників, завдяки яким він виникає та існує. Такий підхід передбачає необхідність передачі підростаючому поколінню соціального досвіду; доцільність підготовки педагогічних кадрів для цієї мети; педагогічні чинники, що обумовлюють формування змісту освіти (невпинне збагачення соціального досвіду, розвиток

наукових інтересів); фактори, що впливають на цілеспрямований добір педагогічних технологій навчання і виховання, його організацію.

На основі узагальнення напрацювань науковців, а також на основі власного досвіду педагогічної й тренерської роботи, під педагогічними умовами ми розуміємо *сукупність різнопланових педагогічних чинників, що спеціально вводяться у процес підготовки майбутніх учителів фізичної культури, які є необхідними та достатніми для раціонального формування у них належного рівня готовності до тренерської діяльності.*

При виборі педагогічних умов нами була врахована позиція Н. Яковлевої [5] стосовно того, що виокремлені педагогічні умови повинні бути цілісним педагогічним комплексом, адже випадкові, необґрунтовані та розрізнені умови не здатні вирішувати педагогічні завдання. У процесі дослідження ми прийшли до розуміння того, що педагогічні умови повинні бути обраними у відповідності з сучасними інноваційними педагогічними технологіями, опиратися на особистісно-орієнтований підхід до організації навчального процесу у ВНЗ, а також мати суттєвий вплив на усі компоненти (психологічний, науково-теоретичний, практичний, психофізіологічний та фізичний) готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності.

Отже, у результаті аналізу психолого-педагогічної літератури, законодавчих та нормативних актів в галузі вищої педагогічної освіти, вимог до організації професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, положень про оптимізацію та підвищення ефективності навчального процесу у ВНЗ, а також даних

констатувального етапу експериментального дослідження визначено п'ять педагогічних умов, що матимуть суттєвий вплив на формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності, а саме:

1. Стимулювання професійно спрямованої мотивації на основі створення особистісно-орієнтованого середовища (психологічний компонент).

2. Вдосконалення самостійної роботи майбутніх тренерів на основі особистісно-орієнтованого навчання (науково-теоретичний компонент).

3. Розробка та використання комплексу тренінгових занять у підготовці майбутніх тренерів (практичний компонент).

4. Забезпечення вибору власної освітньої траєкторії, з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей особистості (психофізіологічний компонент).

5. Налагодження соціального партнерства під час вдосконалення фізичної підготовки (фізичний компонент).

У своєму дослідженні ми прагнули, щоб вибрані педагогічні умови були спрямовані на реалізацію конкретних функцій у навчальному процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

До основних *функцій* віднесено:

– мотиваційну (впливати на розвиток внутрішньої мотивації студентів до самовдосконалення свого власного стану готовності до вчительської діяльності у цілому та тренерської діяльності зокрема);

– емоційно-вольову (розвивати емоційну та вольові сфери студентів та зміцнювати у них бажання тренерської діяльності);

– ціннісно-особистісну (цілеспрямовано розширювати спектр особистісних якостей та ціннісних орієнтацій майбутніх учителів у галузі організації та проведення тренерської діяльності);

– когнітивну (вдосконалювати теоретичні знання студентів спеціальності фізична культура та розширювати їх кругозір як майбутніх тренерів);

– практичну (вдосконалювати практичні уміння та навички у тренерській роботі);

– креативну (активізувати творчий потенціал студентів у використанні інноваційних педагогічних технологій при організації тренерської діяльності);

– саморозвивальну (стимулювати прагнення студентів до самовдосконалення під час професійної підготовки у ВНЗ та досягнення максимально високого рівня готовності до тренерської діяльності).

Таким чином вважаємо сукупність виокремлених педагогічних умов (стимулювання професійно спрямованої мотивації на основі створення особистісно-орієнтованого середовища; вдосконалення самостійної роботи майбутніх тренерів на основі особистісно-орієнтованого навчання; розробка та використання комплексу тренінгових занять у підготовці майбутніх тренерів; забезпечення вибору власної освітньої траєкторії, з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей особистості; налагодження соціального партнерства під час вдосконалення фізичної підготовки) оптимальними та достатніми для вдосконалення готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності.

Подальші наші педагогічні дослідження будуть спрямовані на дослідження практичних механізмів

впровадження виокремлених педагогічних умов у професійну підготовку учительських кадрів з фізичного виховання для тренерської діяльності, а також їх впровадження під час формувального етапу експериментального дослідження й перевірку ефективності та встановлення достовірності одержаних результатів на основі кількісної та якісної обробки отриманих даних з використанням методів математичної статистики.

Список використаної літератури:

1. Болотіна О. В. Теоретичне обґрунтування педагогічних умов підготовки майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчої роботи зі школярами спеціальної медичної групи / О. В. Болотіна // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького: Серія Педагогіка. – 2011. – № 7. – С. 147.

2. Єфіменко П. Б. Педагогічні умови забезпечення різномірної професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури / П. Б. Єфіменко. – Харків, 2002. – С. 28-30.

3. Словник-довідник з професійної педагогіки / ред.-упоряд. А.В. Семенова. – Одеса: Пальміра, 2006. – 272 с.

4. Стеценко О. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до позакласної роботи в основній школі / О. Стеценко // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Збірник наукових праць. Випуск 87. Кіровоград, 2009. – С. 161-166.

5. Яковлева Н. Теоретико-методологические основы педагогического проектирования / Н. О. Яковлева ; М-во образования Рос. Федерации, Акад. труда и соц. отношений. – М. : АТиСО, 2002. – 239 с.

**НАУКОВІ ПОШУКИ:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
І МАТЕРІАЛІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(25 листопада 2015 р.)**

Українською, російською, польською
та англійською мовами

Редакційна колегія:
Р. М. Колісніченко (гол. ред.) та ін.

Відповідальний за випуск:
А. М. Калінін

Зверстано в ТОВ «Центрально-Українське видавництво»
Україна, 25006, м. Кіровоград, вул. Тимірязєва, 69.
Тел. (0522) 24-25-96

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4234 від 15.11.2011 р.

Підписано до друку 17.12.2015 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 14,5.
Наклад 100 прим. Зам. № 456.

Друк Кіровоградський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
25030, м. Кіровоград, Варшавська, 2. Тел. (0522) 34-23-69
E-mail: 4conference@ukr.net

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ**

НАУКОВІ ПОШУКИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
І МАТЕРІАЛІВ ПІ МЕЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

25 листопада 2015 р.